

PEKKA ISOTALUS

RUUTUKASVOT

**Esiintymisen lumo
iltauutisista somevideoihin**

Gaudeamus

Copyright © 2025 Tekijä & Gaudeamus

Gaudeamus Oy
www.gaudeamus.fi

Kansi: Emmi Kyytsönen

Kannen kuvat: vasemmalla ylhäällä Teija Sopasen kuva: UA Saarisen
kokoelma/JOKA/Museovirasto; muut kuvat Unsplash

KL 77.492, 77.2, 07 • UDK 654, 659

ISBN 978-952-345-300-5

Painopaikka: Printon Trükikoda, Tallinna 2025

SISÄLLYS

1. ESIINTYJÄN JA ESIINTYMISEN MERKITYS RUUDUSSA. . . 11	
Kirjan näkökulma.	15
Mitä on esiintyminen?	18
Esiintyjän merkityksen pitkät perinteet	22
Taitoa vai persoonaa?	25
Tiivistäen: esiintymisellä on merkitystä.	34
2. TELEVISIOESIINTYMISEN MUODOT JA ROOLIT 36	
Televisioon omaksuttu ilmaisutapa.	37
Ohjelmatyypit.	42
Uutisankkurit	45
Juontajat	50
Televisiotoimittajat	54
Tiivistäen televisioilmaisun muodoista ja rooleista.	56
3. TELEVISIONOMAINEN ESIINTYMINEN 57	
Esiintymisen televisionomaisuus.	57
Televisio esiintymiseen vaikuttavia ominaispiirteitä	60
Katsojille suoraan puhuminen	70
Televisioesiintyminen suhteessa muihin viestintätilanteisiin. . .	72
Tiivistäen televisionomaisuudesta.	75
4. TOIMITTAJIEN JA JUONTAJIEN	
TELEVISIOESIINTYMISEN MUUTTUMINEN 77	
Muutoksen lähtökohdat.	78
Vanha tutkimusaineisto	80
Uusi tutkimusaineisto	81
Ohjelmien katsominen ja analyysi.	84

Uutistyyli	85
Televisioesiintymisen metakieli	93
Viittaukset tuotteeseen	95
Televisioesiintymisen metakielen eri muotoja	100
Kun mikään ei muutu	104
Esiintyminen muuttuu hillitysti	109
5. KOHTI VUOROVAIKUTTEISTA TELEVISIOTA	112
Vuorovaikutteinen televisio	113
Sosiaalinen televisio	116
Vuorovaikutuksen simulointi	120
Katseen keskeisyys	124
Katsojien puhuttelu	128
Vuorovaikutuksen korvaavat puheenvuorot	130
Vuorovaikutussuhteen rakentamista	133
Vuorovaikutus vuorovaikutuksen simulointina	135
Affektiiviset ilmaukset	137
Internet ja televisioesiintyminen	139
Voisiko television salaisuus ollakin vuorovaikutuksetto- muudessa?	145
6. RUUDUSSA LUMOAMISEN KEINOT	150
Mitä on hyvä televisioesiintyminen?	151
Hyvän esiintymisen piirteitä	156
Aitous	161
Välittömyys	168
Televisioesiintyjien omat käsitykset hyvästä esiintymisestä ..	172
Tiivistäen esiintymisellä lumoamisesta	174
7. RUUTUESIINTYJÄN JA KATSOJAN SUHTEEN	
RAKENTUMINEN	176
Parasosiaalinen suhde	177
Parasosiaaliset suhteet sosiaalisessa mediassa	183
Tiivistäen parasosiaalisesta suhteesta	187

8. RUUDUSSA ESIINTYMISEN UUDET MUODOT JA	
ESIINTYJÄT	188
Tosi-tv	189
Twitch	193
Sosiaalinen media	196
Organisaatioiden mediat	202
Kuka tahansa meistä	204
Tiivistäen esiintymisen uusista muodoista	207
9. SOSIAALISEN MEDIAN VAIKUTTAJAT	209
Somevaikuttajien viestintä	209
Tubettajien analyysi	216
YouTube-videoiden yhteisiä piirteitä	217
Suhteen luonti seuraajiin	224
YouTuben metakieli	230
Tiivistäen sosiaalisen median videoista	232
10. ESIINTYMINEN RUUTUJEN AJASSA	235
Ruudun logiikkaa	236
Televisionomaisen esiintymisen muutokset	240
Televisionomaisesta somemaisuuteen	244
Arvostuksen puute	248
Tulevaisuuden suuntia	252
LIITE: UUDEN TUTKIMUSAINEISTON SISÄLTÄMÄT	
OHJELMAT (5.9.–2.10.2022)	258
VIITTEET	260
KIRJALLISUUS	265
KIRJOITTAJA	280